

Грженда І. Є.
здобувач вищої освіти
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Карпенко Р. В.
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРІВ В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що загальносвітові тенденції сучасності демонструють посилення безпосередньої ролі цивільно-правового договору в самостійній організації господарської діяльності на всіх етапах ринкових відносин. Соціальна цінність цивільного права та його окремих категорій має зростання серед суспільства.

Плюралізм відносин власності неможливий без укладання різноманітних угод та договорів, значні аспекти яких повинні бути дослідженими. Сучасна ринкова система, яка перебуває у тісному взаємозв'язку із цивільним правом, не може існувати без якісного нормативного регулювання такої категорії як «цивільно-правовий договір». Особливості та проблематика договорів, їхніх умов, видів та сторін у цивільному праві. Можливі напрямки вдосконалення законодавства з метою подолання проблематики у сфері цивільно-правових договорів повинні бути всебічно проаналізовані.

Серед сучасних вітчизняних та зарубіжних вчених особливої уваги потребують ті, чий дослідження спрямовані на договірне право України, його загальні особливості та актуальну проблематику. У цій сфері доцільно виділити П. Д. Пилипенка, М. Д. Бойко, О. Є. Кухарєва, З. В. Ромовську, О. І. Остапенка, В. Г. Фізікош, Є. Ф. Демського, І. В. Тетарчук та ін. Серед фундаментальних нормативно-правових актів, що складають безпосередню основу господарської системи України, значну роль відіграють саме договори. Договір є відомим видом оформлення угод, має значний історичний фундамент, який пояснюється універсальністю цієї форми, яка втілює у собі можливість оформлення різних за родом та характером суспільних відносин.

Сучасні цивільно-правові договори зберегли історичні уявлення з деякими змінами та були практично закріплені у Цивільному кодексі України та окремих кодексах інших країн світу.

Згідно за сучасним Цивільним кодексом України, цивільно-правовим договором є домовленість двох (чи більше) сторін, яка має безпосередній вплив на встановлення, зміну або припинення окремих цивільних прав та обов'язків. Цивільно-правових договір за своєю природою слід віднести до такого різновиду юридичних фактів, як правочин. Найзначніше призначення цивільно-правового договору, як зазначає І.В. Тетарчук, акцентує увагу на регулювання в рамках актуального законодавства поведінки людей шляхом вказівки на межі їх можливої та належної поведінки. У сучасній нормативно-правовій базі країн континентального права цивільно-правовий договір є угодою двох чи декількох суб'єктів, за допомогою якої встановлюються визначені у ній права та обов'язки [2; с. 14]. Основною ознакою, що виділяє договори серед інших правочинів є те, що він є погодженою дією двох або більше сторін. На відміну від односторонніх правочинів (заповіт, емісія цінних паперів та ін.), договір є двостороннім чи багатостороннім правочином.

О.І. Остапенко зауважує, що з урахуванням важливості ролі цивільно-правових договорів з економічної, політичної, господарської, юридичної та соціальної точки зору, тлумачення поняття договору та його окремих аспектів, змісту та умов потребує уваги [3; с. 22]. Отже, договір ще з часів існування римського права посідав місце найбільш поширеного джерела зобов'язань. За сучасним Цивільним кодексом України, цивільно-правовим договором є домовленість двох або декількох сторін, яка має безпосередній вплив на встановлення, зміну або припинення окремих цивільних прав та обов'язків. Цивільно-правових договір за своєю природою слід віднести до такого різновиду юридичних фактів, як правочин. Договір є одним з фундаментальних нормативно-правових актів, що складають безпосередню основу господарської системи України. Внутрішня узгодженість національного законодавства тісно співіснує із діловим оборотом, який також є неможливим без укладання різноманітних договорів. Забезпечення стабільності суспільних відносин у державі стає пріоритетним завданням юридичної науки, а саме цивільно-правові договори, їхні види, сторони, умови, функції та строки стають важливим питанням серед видатних українських науковців.

Створення якісно діючих правових механізмів у державі, діловому обороті, цивілістиці потребує ретельного та всебічного аналізу договорів та їхніх умов. Створення сучасної цивільно-правової системи потребує усунення прикладних протиріч, що виникають у процесі укладання договорів.

1. Цивільне право України: особлива частина. Підручник (затв. МОН України) Фазикос В.Г., Булеца С.Б. К.: Знання, 2013, с.178

2. Нотаріат України. Навчальний посібник до іспитів Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. К.: ЦУЛ, 2013, с. 180

3. Науково-практичний коментар Цивільне право України Остапенко О.І., Шамрай В.О., Руснак Ю.І., Демський Е.Ф. та ін. За ред. Остапенко О.І. К.: Професіонал, 2012., с.345

4. Цивільне процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. К.: ЦУЛ, 2012., с.237.